

Balesetek előfordulási adatai
(gyakoriság tényállás)
bejelentése, nyilvántartása,
kivizsgálása, dokumentációk

Társadalmi oldal

- Korszerűbb jogi szabályozás
- Multinacionális cégek biztonsági politikája
- Biztonságosabb munkaeszközök
- Korszerűbb egyéni védőeszközök

Ösztönzők

- Minőségbiztosítási rendszerek (cégen belül)
- Munkaeszközök CE jele
- Kártérítési összegek nőttek
- Ugyanakkor elmaradt az önálló balesetbiztosítási ágazat létrehozása

Baleset

- **Egyszeri, külső, környezeti hatás**
- **Sérült akaratától függetlenül**
- **Hirtelen, vagy aránylag rövid idő alatt**
- **Sérülés, mérgezés, vagy más egészségkárosodás, halál**

Üzemi baleset

Munkabaleset + úti baleset

Kivételek

Alkohol,

Drog

Munkafegyelem megsértése (verekedés)

Nem a munkáltató érdekében végzett munka

Munkabaleset

- **Szervezett munkavégzés során**
 - **Azzal összefüggésben**
 - **Munkával összefüggő közlekedés, anyagvételezés vagy mozgatás**
 - **Tisztálkodás, szervezett üzemi étkezés**
 - **Foglalkozás-egészségügyi szolgáltatás**
- Annak helyétől, időpontjától, a sérült közrehatásának mértékétől függetlenül.**

Súlyos munkabaleset

- Halál (1 éven belül)
- Magzata, vagy újszülötte halála, vagy önálló életvitelét gátló maradandó károsodása
- Érzékszerv, érzékelőképesség vagy reprodukciós képesség elvesztése, vagy maradandó károsodása
- Orvosi vélemény szerint életveszélyes sérülés vagy egészségkárosodás
- Súlyos csonkulás: hüvelykujj vagy kéz és láb két vagy több ujj a nagyobb részének elvesztése
- Beszélőképesség elvesztése, eltorzulás, bénulás, elmezavar

Munkabaleset bejelentése, kivizsgálása, nyilvántartása

A munkabalesetet, a foglalkozási megbetegedést és a fokozott expozíciós esetet be kell jelenteni, ki kell vizsgálni, és nyilvántartásba kell venni.

Munkabaleset esetén a munkáltató köteles eleget tenni a bejelentési kötelezettségnek.

Munkáltató: a munkavállalót szervezett munkavégzés keretében foglalkoztató.

Munkáltatónak kell tekinteni

a munkaerő-kölcsönzés keretében átengedett munkavállalót **kölcsönvevő**ként foglalkoztatót,
a **kirendelt** munkavállalót foglalkoztatót,
a szakképzés keretében **gyakorlati oktatást** folytatót,
valamint a más nem foglalkoztató, a munkáját kizárólag személyesen végző **egyéni vállalkozót** (akkor is, ha egyéni céget alapított) a munkavégzés hatókörében tartózkodók védelmére vonatkozó rendelkezések tekintetében.

A **társadalmi munka** esetén munkáltató a társadalmi munka szervezője.

Magyar adószámmal nem rendelkező **külföldi munkáltató** esetén munkáltató az a személy vagy szervezet, aki, illetve amely a tényleges irányítást gyakorolja, vagy a munkahelyért a fő felelősséget viseli, ennek hiányában az, akinek a területén a munkavégzés folyik.

Munkabaleseti nyilvántartása

A munkáltató minden munkabalesetet, ideértve a bányászati munkabalesetet is (a továbbiakban együttesen: munkabaleset), a bekövetkezését követően köteles haladéktalanul nyilvántartásba venni.

A munkabaleseti nyilvántartás az alábbi adatokat tartalmazza: Mvt szerint:

- név (ideértve a születési nevet is),
- anyja neve,
- társadalombiztosítási azonosító jele (taj-száma),
- születési hely és időpont,
- nem,
- állampolgárság,
- lakóhely (lakcím).

Vhr. Szerint:

a) a munkabaleset – minden évben 1-es sorszámmal kezdődő – számát;

b) a sérült munkakörét;

c) a sérülés időpontját, helyszínét, jellegét, rövid tényállását;

d) a sérült ellátására tett intézkedést;

e) annak tényét, hogy a sérült folytatta-e a munkáját.

A munkabaleseti nyilvántartást

a **munkáltató székhelyén** vagy a munkáltató nyilvántartását vezető szervezeténél (irodánál) **összesítve,**

és **minden területileg elkülönült szervezeti egységénél** külön-külön vezetni kell.

A munkáltató azon szervezeti egységénél, ahol időszakosan és rövid időtartamban történik a munkavégzés, így különösen a kizárólag irattárolásra, műszeres vagy egyéb ellenőrzésre szolgáló egységénél, telephelyen, nem kötelező munkabaleseti nyilvántartást vezetni.

A sérült, illetőleg a balesetet észlelő személy köteles a balesetet a munkát közvetlenül irányító személynek haladéktalanul jelenteni.

Bejelentés elmulasztása nem kizáró tényező!

A munkáltatónak minden bejelentett, illetve tudomására jutott balesetről meg kell állapítania, hogy munkabalesetnek tekinti-e.

Ha nem tekinti munkabalesetnek, akkor erről és a jogorvoslat lehetőségéről a sérültet, halálos baleset esetén a hozzátartozót értesítenie kell.

A munkáltatónak lehetővé kell tennie a munkavédelmi képviselő részvételét a munkabaleset kivizsgálásában.

A munkabaleset bekövetkezésétől számított 3 év után a munkáltató a törvényben foglaltak alapján nem köteles a munkabalesetet bejelenteni, kivizsgálni és nyilvántartásba venni.

Kivizsgálás

A munkáltatónak a munkaképtelenséget okozó munkabalesetet – az arról történő tudomásszerzését követően – **haladéktalanul ki kell vizsgálnia**.

A vizsgálat megállapításait olyan részletesen kell rögzíteni – többek között – tanúk meghallgatásáról készült jegyzőkönyvvel, helyszínrajzzal, fényképpel, hogy az alkalmas legyen a munkabaleset okainak felderítésére és vita esetén a tényállás tisztázására.

A vizsgálat dokumentációját a munkabaleseti nyilvántartásban szereplő sorszámmal kell ellátni. Ezt a sorszámot a munkabaleseti jegyzőkönyvön is fel kell tüntetni.

Munkabaleseti jkv. továbbítása a tárgyhót követő hó 8. napjáig:

- a) a sérültnak, halála esetén hozzátartozójának;
- b) **a halált, illetve a három napot meghaladó munkaképtelenséget** okozó munkabalesetről **a munkabaleset helyszíne szerint illetékes munkavédelmi felügyelőségnek**, illetve a Magyar Bányászati és Földtani Hivatal (a továbbiakban: MBFH) munkabaleset helyszíne szerint illetékes területi szervének;
- c) külföldi kiküldetés, külszolgálat, munkaerő-kölcsönzés esetén a magyarországi székhelyű munkáltató munkavállalójának a *b)* pont szerinti munkabalesetéről a **munkáltató székhelye szerint illetékes munkavédelmi felügyelőségnek**, illetve az MBFH munkáltató székhelye szerint illetékes területi szervének;
- d) az Országos Egészségbiztosítási Pénztárnak, a társadalombiztosítási kifizetőhelynek, ennek hiányában az illetékes egészségbiztosítási szakigazgatási szervnek,
- e) munkaerő-kölcsönzés, kirendelés esetén a kölcsönbeadó, kirendelő munkáltatónak.

A súlyos munkabalesetet a munkáltatónak – telefonon, telefaxon, e-mailben vagy személyesen – **haladéktalanul be kell jelentenie** a rendelkezésre álló **adatok közlésével** a munkabaleset helyszíne szerint illetékes **munkavédelmi felügyelőség** felé, amely a bejelentést azonnal továbbítja a Nemzeti Munkaügyi Hivatal munkavédelmi és munkaügyi igazgatóságának.

Súlyos munkabaleset esetén a munkáltató a munkavédelmi **felügyelőség megérkezéséig köteles a baleseti helyszínt a mentést követően balesetkori állapotában megőrizni**. Ha a balesetkori állapot megőrzése további súlyos veszélyhelyzetet idézne elő vagy jelentős anyagi kárral járna, akkor a baleseti helyszínről fényképet, videofelvételt vagy egyéb, a munkabaleset kivizsgálását elősegítő dokumentumot kell készíteni.

A munkabaleset, a foglalkozási megbetegedés és a fokozott expozíció kivizsgálása során fel kell tárni a kiváltó és közreható

- tárgyi,**
- szervezési és**
- személyi okokat,**

és ennek alapján a munkáltatónak intézkedéseket kell tenni a munkabalesetek, a foglalkozási megbetegedések és fokozott expozíciók megelőzésére.

Baleseti költségek

- Munkavállalók kárigénye
- Biztosító kárigénye

Hatóságtól

- Pénzbírság
- Kötelezés a javításra
- Működés felfüggesztése

Vállalati imázs

Mivel számoljunk?

- **Kórházi ellátás**
- **Otthoni ellátás, gyógyszerek**
- **Maradandó rokkantság**
- **Rehabilitáció, lakás átalakítása**
- **Halál, temetés, árvaellátás**
- **Rokkantsághoz igazított évek**
- **Kártérítés, kompenzáció**
- **Betegszabadság, termelés kiesés, kiesett kereset**
- **Betegszabadság stb. adminisztrációja**
- **Megsérült eszközök javítása**
- **Személyzet munkaképtelensége miatt kiesett termelés**

A munkabalesetek kivizsgálásának szempontjai

5/1993. (XII. 26.) MüM rendelet

A munkabaleset vizsgálatokor figyelembe kell venni:

- térbeni környezet
- időbeni környezet
- veszélyes körülményeket
- veszélyes cselekedeteket
- azokat a tényezőket, melyeknek szerepük lehetett a sérülést eredményező mozzanat vagy folyamat beindulásában.

A munkabaleset kivizsgálásakor helyszíni szemlét kell tartani, melynek eredményét

- jegyzőkönyvben
- rajzon
- fényképen
- videó felvételen

kell rögzíteni.

A munkabalesetről információval rendelkező személyeket meg kell hallgatni.

Ezek lehetnek:

- a sérült
- a szemtanúk
- a sérült munkatársa
- a sérült közvetlen munkahelyi vezetője

A munkabaleset kivizsgálása során meg kell állapítani:

- a létesítmények
- gépek
- berendezések
- szerszámok
- munkaeszközök
- a munkadarab (anyag)

biztonsági állapotát.

Soron kívüli felülvizsgálat

Veszélyeztet, vagy balesetet okoz

- Használatot megtiltani
- Mv.szempontú felülvizsgálat

VIZSGÁLNI KELL TOVÁBBÁ:

- üzembe helyezést
- időszakos biztonsági felülvizsgálatot
- technológiára, kezelésre, karbantartásra vonatkozó előírások
 - meglétét
 - ☞ megfelelőségét
 - ☞ érvényesülését
 - ☞ előre nem látható esemény (pl. üzemzavar, műszaki hiba) fellépését
- az egyéni és kollektív védőeszközöket
- a sérült öltözetét
- védőberendezések, jelzőberendezések, védőburkolatok
 - ☞ meglétét, megfelelőségét
 - ☞ alkalmazásukra és használatukra vonatkozó előírások érvényesülését

- a környezeti tényezőket, ezek jelenlétét, mértékét, hatását (szükség esetén műszeres méréssel)
 - ☞ mechanikai tényezőket
 - ☞ kémiai tényezőket (gázok, gőzök, por)
 - ☞ elektromos tényezőket
 - ☞ zaj és rezgés
 - ☞ világítási tényezőket
 - ☞ meteorológiai tényezőket
 - ☞ klímátényezőket
 - ☞ hőmérséklet hatásait
 - ☞ élőlény hatásait
 - ☞ egyéb ártalmas és/vagy veszélyes hatásokat

- a munkaszervezést
- a belső ellenőrzés rendjét
- az irányítás rendszerét
- a munkavégzés ütemét
- a munkatér nagyságát
- munkakörnyezetben az ergonómia érvényesülését
- utasítást, jelzést, figyelmeztetést adó táblákat
- feliratok létét, minőségét

- figyelemelterelő jelenségek, tevékenységek jelenlétét
- az üzemi rend és tisztaság
- az anyagtárolás, szállítás, közlekedés szabályainak érvényesül
- a balesetet szenvedett munkavállaló (balesetet okozó személy) és társak baleset bekövetkezése előtti
 - ☞ feladatát
 - ☞ szándékát és cselekedeteit
 - ☞ a környezeti tényezők baleset előtti állapotát;
- az érintett termelőberendezésekre, munkaeszközökre, munkafolyamatra, sérült (okozói) és társi cselekedetre vonatkozó
 - ☞ előírások érvényesülését
 - ☞ az előírástól való eltérés mértékét
- a balesetet kiváltó okokat
 - ☞ az eddig felsorolt minden tényező hatásának vizsgálatával
 - ☞ a közrehatás valószínűsíthető arányának megállapításával
- hogyan lett volna elkerülhető a munkabaleset
- az összes lehetséges javító intézkedést, és ezek függvényében azt, hogy
mit kell tenni hasonló baleset megelőzése érdekében.

Intézkedések

- Műszaki
 - Kollektív védelem
- Szervezési
- Szabályozási
- Egyéni védőeszköz
- Oktatás

5 évig irattárban megőrzendő!

Nyilvántartási szám: 20 év sorsszám

MUNKABALESETI JEGYZŐKÖNYV

(Az 5/1993. (XII. 26.) MmM rendelet 4/a. számú melléklete alapján)
Számtároggpepl, írógpepl vagy nyomtatott betűvel töltenél kél!

Területi kód:
Adatszolgáttatás jellege:*

(A) A munkáttató adatai:

1. Neve:	<input type="text"/>		
2. Címe:	<input type="text"/>		
3. Telefonszáma:	<input type="text"/>	/	<input type="text"/> Fax: <input type="text"/> Mobil: <input type="text"/>
4. E-mail címe:	<input type="text"/>		
5. Adószáma:	<input type="text"/>	-	<input type="text"/> Adóazonosító jelle: <input type="text"/>
6. Gazdálkodási forma:	<input type="text"/>		
7. Fő tevékenysége (TEÁOR '08):	<input type="text"/>	8. Helyi egység fő tevékenysége (TEÁOR '08):	<input type="text"/>
9. Összletszám kategória:	<input type="text"/>	10. Helyi egység létszám kategória:	<input type="text"/>

(B) A sérült (munkavállaló) adatai:

1. Neve:	<input type="text"/>	2. TAJ száma:	<input type="text"/>	-	<input type="text"/>	-	<input type="text"/>	
3. Születési neve:	<input type="text"/>	4. Anyja neve:	<input type="text"/>					
5. Születési helye:	<input type="text"/>	6. Születési ideje:	<input type="text"/>	év	<input type="text"/>	hó	<input type="text"/>	nap
7. Neme:	<input type="text"/>	8. Állampolgársága:	<input type="text"/>					
9. Lakcíme:	<input type="text"/>	10. Telefonszáma:	<input type="text"/>					
<input type="text"/> ép.	<input type="text"/> lh.	<input type="text"/> an.	<input type="text"/> ajtó	Település <input type="text"/> (ak/utca) <input type="text"/> hsz				
11. Foglalkozása (FEOR):	<input type="text"/>	12. Foglalkoztatási jogviszonya:	<input type="text"/>					

(C) A munkabaleset adatai:

1. Dátuma: 20 <input type="text"/> év <input type="text"/> hó <input type="text"/> nap	2. Időpontja (óra: 24 óras időszámítás):	<input type="text"/>	
3. Sérülés a munkavégzés hányadik órájában:	<input type="text"/>		
4. A sérülés típusa:	<input type="text"/>	5. A sérült testrésze:	<input type="text"/>
6. A munkavégzés helye:	<input type="text"/>	7. A baleset földrajzi helye:	<input type="text"/>
8. A sérülés súlyossága:	<input type="text"/>	9. A munkaképtelenség időtartama:	<input type="text"/>

(D) A munkabaleset részletes leírása:

(A baleset leírása külön lapra, feljuttatandó!)

* (1) új / (2) tartalom módosított / (3) sérülés a nyilvántartásból / (4) munkaképtelenség napok számát bejelölés

2

(E) A munkabalesettel kapcsolatos egyéb információk:

1. Munkahelyi környezet:	<input type="text"/>			
2. Munkafolyamat:	<input type="text"/>			
3. Sérült konkrét fizikai tevékenysége:	<input type="text"/>			
3.1. A konkrét fizikai tevékenység anyagi (tárgyi) tényezője:	<input type="text"/>			
4. Balesetet kiváltó különleges esemény:	<input type="text"/>			
4.1. A különleges esemény anyagi (tárgyi) tényezője:	<input type="text"/>			
5. A sérülést okozó érintkezés, a sérülés módja:	<input type="text"/>			
5.1. A sérülést okozó érintkezés anyagi (tárgyi) tényezője:	<input type="text"/>			
6. Személyi tényező(k):	<input type="text"/> S <input type="text"/> M			
7. A biztonsági- és jelzőberendezések, egyéni védőeszközök, egyéb védelmi megoldások alkalmazása:				
Védőburkolat <input type="text"/>	Védőberendezés <input type="text"/>	Jelzőberendezés <input type="text"/>	Egyéni védőeszköz <input type="text"/>	Egyéb védelmi megoldás <input type="text"/>
7.1.	7.2.	7.3.	7.4.	7.5.

(F) A baleset vezető ok / okok:

(G) Munkáttatói intézkedés(ek) a hasonló balesetek megelőzésére:

(H) Mellékletek, megjegyzések:

(I) A kivizsgálásban résztvevők adatai, hitelesítések:

1. Munkavédelmi képviselő:	☐	A kivizsgálásban: (1) Egyetért / (2) Nem ért egyet / (3) Nem vett részt / (4) Nincs képviselő
Név:	Dátum:	Aláírás:.....
2. A baleset kivizsgálását végzte:		
Név:	Dátum:	Aláírás:.....
Mv. képzettséget igazoló irat száma:		
3. Munkáttató képviselője:		
(P.H.)		
Név:	Becsztás:	Dátum: Aláírás:.....

(J) A jegyzőkönyvet ellenőrző munkavédelmi felügyelő:

Megjegyzés:		
Név:	F. ig. szám:	Dátum: Aláírás:.....

A foglalkozási megbetegedések
előfordulási adatai (gyakoriság,
tényállás) bejelentése,
kivizsgálása dokumentációk

Foglalkozási megbetegedés

A munkavégzés, a **foglalkozás gyakorlása közben bekövetkezett** olyan **heveny és idült**, valamint a **foglalkozás gyakorlását követően megjelenő** vagy kialakuló **idült egészségkárosodás**, amely a **munkavégzéssel, a foglalkozással kapcsolatos, a munkavégzés, a munkafolyamat során előforduló** fizikai-, kémiai-, biológiai-, pszichoszociális- és ergonómiai **kóroki tényezőkre vezethető vissza**, illetve amely a munkavállalónak az optimálisnál nagyobb vagy kisebb igénybevételének a következménye;

A foglalkozási megbetegedése jelenléte mindig
munkaegészségügyi hiányosságra hívja fel a figyelmet!

A kiváltó ok műszaki, vagy szervezési intézkedésekkel és/vagy
egyéni védőeszközök alkalmazásával kiküszöbölhető.

Indokolt, hogy minden eset napvilágra kerüljön, az illetékesek
tudomására jusson, és intézkedések történjenek a hasonló
esetek elkerülése, az ismétlődések megakadályozása
érdekében.

Ezt a célt szolgálja a **27/1996 NM rendelet.**

A foglalkozási megbetegedések kialakulása és formája függ:

- munkával kapcsolatos tényezők hatásától,
- behatási időtől,
- intenzitástól.

Foglalkozási megbetegedések egymáshoz viszonyított arányának megváltozása

- **több, korábban ritka megbetegedés (stressz okozta megbetegedések) gyakorisága megnőtt**
- **a munkahelyen új egészségkárosító kockázatok jelentek meg; távmunkához kapcsolódó egészségkárosodás, fertőző megbetegedések, a globális felmelegedés következtében fellépő klímaváltozások hatásai**
- **a klasszikus foglalkozási megbetegedések megoszlása a prevenció különböző eredményességének következtében megváltozott**

A foglalkozási betegségek bejelentése:

Az orvosi tevékenység körében észlelt

foglalkozási betegséget, foglalkozási eredetű heveny vagy idült mérgezést (a továbbiakban: foglalkozási betegség), a munkáltató telephelye szerint illetékes fővárosi és megyei kormányhivatal munkavédelmi és munkaügyi szakigazgatási szervének munkavédelmi felügyelőségéhez (a továbbiakban: munkavédelmi felügyelőség) **be kell jelenteni**, ki kell vizsgálni és **elfogadásuk esetén nyilvántartásba kell venni**.

Bejelentendő foglalkozási megbetegedések jegyzéke

A) KÉMIAI KÓROKI TÉNYEZŐK

- Ólom és vegyületei által okozott betegségek

B) FIZIKAI KÓROKI TÉNYEZŐK

- Zaj által okozott halláskárosodások

C) BIOLÓGIAI KÓROKI TÉNYEZŐK

- Tetanusz
- Brucellózis
- Ornitózis
- Kullancs-enkefalitisz

D) NEM OPTIMÁLIS IGÉNYBEVÉTEL, PSZICHOSZOCIÁLIS ERGONÓMIAI KÓROKI TÉNYEZŐK

- Az ínhüvely túlerőltetés által okozott betegségek

A bejelentés

1. A bejelentést az erre a célra rendszeresített nyomtatványon a kitöltési utasítás szerint kell megtenni. A bejelentőlapot zárt borítékban kell postára adni.
2. A bejelentés megtörténtét és keltét - a kórisme feltüntetésével - a munkavállalóról vezetett egészségügyi nyilvántartásban rögzíteni kell.
3. A munkavédelmi felügyelőség a bejelentést nyilvántartásba veszi, és erről a bejelentőt 3 napon belül értesíti.
4. Ha a bejelentés nem a foglalkozás-egészségügyi szolgálat orvosától érkezett, a munkavédelmi felügyelőség a bejelentőlap másolatát is megküldi az érintett foglalkozás-egészségügyi szolgálatnak.

A foglalkozási betegség körülményeinek kivizsgálása

A foglalkozási megbetegedés és a fokozott expozíciós eset keletkezésének körülményeit a munkavédelmi felügyelőség vizsgálja ki, az alábbi személyek és szervek bevonásával:

- foglalkozás-egészségügyi szolgálat orvosa,
- munkáltató
- vagy annak képviselőjét
- munkavállalók érdekképviselőjét (munkavédelmi képviselőt).
- akár más hatóság, illetve intézmény is megkereshető.